

Utbildningsdepartementet
Universitets- och högskoleenheten

Stockholm 2019-03-05

Remissvar betänkandet Framtidens specialistsjuksköterska – ny roll, nya möjligheter (SOU 2018:77).

Diarienummer: U2018/04219/UH

Utredningens främsta uppdrag har varit att göra en översyn av specialistsjuksköterska-utbildningen. Svenska Barnmorskeförbundet avser framförallt att besvara remissen gällande utredningens uppdrag gällande behovet av en ändrad examensbeskrivning för barnmorskeexamen men kommer också att ge några allmänna synpunkter på utredningen mer generella förslag.

Svenska Barnmorskeförbundet ställer sig positiv till utredarens förslag gällande:

- Att vårdvetenskapliga forskningen behöver stärkas i form av ett avtal (VULF-avtal) motsvarande det så kallade ALF-avtalet. Hälso- och sjukvårdens krav på att kvaliteten i hälso- och sjukvårdsverksamheten behöver systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras framförallt gällande kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Svenska Barnmorskeförbundet ställer sig också positiva till att ett VULF-avtal som kan stärka kvaliteten och tillgodose det nödvändiga platsantalet i den verksamhetsförlagda utbildningen.
- Att universitet och högskolor ska tillhandahålla ett brett, flexibelt och förutsebart kursutbud för fristående kurser i fortbildnings- och vidareutbildningssyfte. Svenska Barnmorskeförbundet vill dock betona att fristående kurser inte kan ersätta någon barnmorskeutbildning utan måste ses i ett perspektiv av kontinuerlig fortbildning för utövande av yrket.
- Att formalisera samverkan om utbildning och kompetensförsörjningsfrågor för barnmorskor och att det inrättas ett råd inom Regeringskansliet för strategiska frågor om samverkan mellan staten och huvudmännen.

Utredningen bedömer att det finns behov av en förändrad examensbeskrivning för barnmorskeexamen, men lämnar trots detta inga förslag om en förändrad utbildning. I utredningens direktiv anges att omfattningen på barnmorskeexamen ska vara densamma som i

dag, det vill säga 90 högskolepoäng och att kravet på utfärdad legitimation som sjuksköterska ska ligga fast.

Svenska Barnmorskeförbundet och samtliga av de lärosäten som utbildar barnmorskor har framfört önskemål om en direktutbildning till barnmorska, alternativt en förlängning av dagens utbildning. Svenska Barnmorskeförbundet har vidare framfört att utredningens direktiv anses för begränsande för att vi och ovan nämnda organisationer ska vara intresserade av ett aktivt deltagande i arbetet med en förändrad utbildning. Svenska Barnmorskeförbundet föreslår att det tillsätts en egen utredning med mandat att särskilt utreda barnmorskeprogrammets längd och innehåll. Den nuvarande utbildningen är för kort och kan inte tillgodose dagens krav på både bred och specifik kunskap inom reproduktiv perinatal och sexuell hälsa. Utifrån tidigare skrivelse från flera lärosäten (U2016/05244/UH och U2016/05355/UH) behövs en egen utredning med fokus på legitimerad barnmorska och framtidens barnmorskeutbildning.

De behov som finns i samhället och de utmaningar som dagens hälso- och sjukvård ställer kan inte tillgodoses inom ramen för den nuvarande utbildningen på 1,5 år (90 hp) då den är för kort och komprimerad. Konsensus föreligger mellan Svenska Barnmorskeförbundet och samtliga 13 lärosäten som bedriver barnmorskeutbildning att lämpligaste väg för en tidsenlig barnmorskeutbildning är en direktutbildning som är anpassad efter samhällets och hälso- och sjukvårdens behov, såväl i ett nationellt som internationellt perspektiv. Den legitimerade barnmorskans kompetens är en förutsättning för en god reproduktiv, perinatal och sexuell hälsa ur ett livscykelperspektiv och säker vård i samband med graviditet och barnafödande.

Mia Barimani, förbundsstyrelsen
Svenska Barnmorskeförbundet
mia.barimani@barnmorskeforbundet.se